

Baselier rijenfrees: 'Met de tijd meegegaan'

Een belangrijke stap naar het afleveren van een goede kwaliteit aardappelen is het goed opbouwen van de ruggen. Er zijn diverse merken tweedehands rijenfreesen te koop. Zo ook van Baselier die al 54 jaar rijenfreesen maakt. De basis van de rijenfrees is niet veranderd, maar de fabrikant heeft wel steeds ingespeeld op de eisen van de aardappeltelers.

Tekst en foto's: Erik Bonte

In 1951 richtte de heer Baselier een smederij op in Kruisland. Hij startte toen met de productie van rijenfreesen. In 1977 werd het bedrijf overgenomen door de heer J. Adriaansen, die de naam van de fabriek veranderde in Adriaansen Machinebouw B.V. Hij verbeterde de rijenfrees zodat deze ook als volleveldsfrees kon worden gebruikt en fabriceerde rugvormers en loofklappers. Toen de huidige eigenaar de heer P. Adriaansen in 1986 het bedrijf van zijn vader overnam, werd het bedrijf verplaatst naar het industrieterrein in Steenberg. Anno 2005 ligt het accent op het fabriceren van rijen-, volveld-, elementen- en omkeerfreesen, rugvormers en loofklappers.

Uitvoering

Voorop de machine zijn er stalen of rubberen (optie) wielen gemonteerd voor de diepterege-

De Baselier rijenfrees heeft 64 frees-haken met widia-plaatjes. Deze zorgen ervoor dat de haken niet of nauwelijks slijten. De haken worden vastgeklemd op de freesas.

Met mountainkappen kan je met een hoge snelheid een vaste rug vormen. Met behulp van de draaispindels aan beide kanten, is de druk op de aanaardkap in te stellen.

Baselier rijenfreesen door de jaren heen

- 1976 Start productie FLZ-serie
- 1980 Introductie handgeschakelde versnellingsbak
- 1981 Eind productie FLZ-serie
- 1982 Start productie 4FK310
- 1983 Freeshaken met hardmetalen lagers
- 1988 Automatische besturing
- 1989 Hydraulische aandrukrol voor het zaaien van witlof en wortelen (voor 50 - 60 - 75 cm teelt)
- 1994 Introductie tanden voor steenachtige grond (spikes)

- 1995 Introductie hogesnelheidskappen
- 1998 Introductie frontfrees
- 2003 Introductie combifrees

Baselier 4FK310 'bouwjaar 1996'

Werkbreedte	4x 75 cm
Aantal freeshaken	64
Lengte machine	3,40 m
Breedte machine	1,90 m
Hoogte machine	1,35 m
Gewicht	1.210 kg
Benodigd vermogen	55 kW

Opties

- Aanaardkapverlengplaten
- RVS-aanaardkap (eventueel hydraulisch verstelbaar)
- Tankwielkast met drie versnellingen
- Automatische besturing
- Hellingstabilisator
- Spikes in plaats van freeshaken voor steenachtige gronden

Brutoprijzen (excl. BTW)

- Baselier FK310 (nieuw 1996) 9.438 euro
- Baselier FK310 (nieuw 2005) 12.100 euro

ling. Deze zijn traploos instelbaar. Onder de kap zit de freesas met daarop de freeshaken gemonteerd. De freeshaken zijn verkrijgbaar met of zonder widia-plaatjes. Deze extra harde plaatjes zorgen ervoor dat de haken niet of nauwelijks slijten. Voor steenachtige gronden zijn er zogeheten 'spikes' leverbaar. Dit zijn freeshaken zonder haak die de stenen niet oppakken maar opzij of naar achteren drukken. De freeshaken zitten op twee halve cirkels die op de freesas worden vastgeklemd. Wanneer je de frees gebruikt als volveldsfrees, moet je 64 extra haken op de freesas klemmen zodat de grond over de gehele werkbreedte wordt losgemaakt.

De rondgaande snelheid van de freesas is in te stellen met de versnellingsbak. Er is keuze uit drie versnellingen: 310, 380 of 460 omw./min. Het toerental hangt af van de verkruielbaarheid.

Achteraan de frees hangt de aanaardkap. Om met een hoge snelheid een strakke rug te creëren, moeten er zogeheten 'mountainkappen' achterop. Deze houden de grond langer vast en kunnen zo de rug goed aandrukken. Met een draaispindel kun je de druk op de kap instellen. De veren boven op de aanaardkap zorgen ervoor dat de kap op zijn plaats blijft.

Instelling en afstelling

Het instellen van de dieptewielen gebeurt traploos met een draaispindel. Het wiel aan de aandrijfszijde van de frees moet een paar centimeter verder worden uitgedraaid in verband met het hogere gewicht. Zorg voor voldoende veerdruk boven op de aanaardkap door deze draaispindels in of uit te draaien. Laat verder de woeltand ongeveer 4 cm diep werken in de vaste grond. Deze dient afgesteld te worden als de aanaardkap op werkhoogte staat in het veld. De mate van verkruieling in de rug is medebepalend voor de kwaliteit

van de aardappelen. Wanneer er te veel kluiten in de rug zitten, kan dit leiden tot misvormigheid. De verkruieling wordt bepaald door de rijnsnelheid, de omwentelingen van de freesas en het frezen met volle aanaardkap.

Onderhoud

Het dagelijks onderhoud van de rijenfrees bestaat uit het smeren van de kruiskoppelingen van de aftakas, de lagers van de beschermhuis en de in elkaar schuivende buizen van de aftakastussen. De slipkoppeling van de aftakas wordt bij aflevering van de rijenfrees op 1.200 Nm (voor 1.000 toeren aftakas) afgesteld. Deze is na te trekken met behulp van een momentsleutel. Verder moet er voldoende olie in de tandwielkast zijn. Deze moet tot aan de niveauplug, die aan de voorkant van de kast zit, gevuld zijn met olie. De vulplug zit aan de achterkant. Wanneer de grond vochtig is en er dus grond onder de kap blijft hangen, moet je deze regelmatig schoonmaken. Te veel grond zorgt voor meer slijtage van de freeshaken en vraagt bovendien meer trekkracht.

Eenmaal per jaar moet de spanning van de aandrijfketting gecontroleerd worden. De juiste speling is een halve à één centimeter. De punten van de rugvormer kunnen bij slijtage opgelast worden met een slijtvaste elektrode. Ook de freeshaken kunnen worden opgelast met slijtvaste elektroden.

Waar op te letten

Let bij aankoop van een gebruikte frees op de slijtage van de freeshaken. Zijn deze te versleten en eigenlijk aan vervanging toe, dan moet je rekenen op extra kosten van 11 euro per haak, wat neer komt op ruim 700 euro voor de complete frees. De oorzaak van slijtage kan zijn dat er in stenige grond is gewerkt. De stenen komen niet al te zachtzinnig tegen de bovenkant van de kap aan, wat resulteert in deuken en afgebladderde verf. Kijk ook naar het olieniveau in de tandwielkast. Zit hier te weinig in, dan kun je er zeker van zijn dat deze niet ververs is en dat er een poos met te weinig olie is gereden. ■

Erik Bonte is freelance journalist, Aardenburg.

Baselier 4FK310 'bouwjaar 1996'

Deze Baselier 4FK310 staat te koop op www.j-anne.com

Kenmerken:

4-rijig, nieuwe widia-haken, nieuwe aanaardkap met mountain-kappen, geulentrekkers tussen de ruggen, traploze instellen van de druk op de kappen. De frees is compleet nagezien en goed werkend. Heeft circa 200 ha gedraaid op een akkerbouwbedrijf. Inclusief één seizoen garantie en exclusief BTW kost de rijenfrees 5.250 euro.

